

PREZYDENT MIASTA BOLESŁAWIEC



Sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2021

Bolesławiec – marzec 2022

I. WSTĘP

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 został przyjęty w dniu 30 grudnia 2020 r. Uchwałą Nr XXV/296/2020 Rady Miasta Bolesławiec. Program zawierał zadania wynikające z dwóch ustaw, tj. Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm.) oraz Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.). Za cel nadrzędny uznano w Programie: ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych.

II. REALIZACJA ZADAŃ

Realizacja w 2021 roku zadań, określonych w Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021, przebiegała następująco:

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
--

W ramach **pierwszego zadania**, podejmowano następujące działania:

- 1) pomoc dla osób uzależnionych po ukończonym podstawowym programie terapii;
- 2) wsparcie osób współuzależnionych przez terapeutów w ramach realizowanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu programu pn. „**Miejski Ośrodek Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą, Uzależnieniem i Kryzysem**”
- 3) ograniczanie strat i szkód dla osób uzależnionych w ramach pracy streetworkera;
- 4) prowadzenie przez Miejską Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bolesławcu procedury zobowiązującej do poddania się leczeniu odwykowemu.

W 2021 roku procedurę zobowiązującą do podjęcia leczenia odwykowego wszczynano wobec 167 osób. Biegli sądowi wydali 31 opinii o uzależnieniu od alkoholu. Do Sądu Rodzinnego skierowano 20 wniosków o wydanie postanowienia zobowiązującego osobę uzależnioną do poddania się leczeniu odwykowemu lub o przymusowe doprowadzenie przez policję na badanie do biegłych sądowych.

Na mocy artykułu 21 ust. 1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi – leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w zakładach leczenia odwykowego. Od osób uzależnionych od alkoholu nie pobiera się opłat za świadczenia w zakresie terapii uzależnienia od alkoholu (art. 21 ust. 3 ww. Ustawy). Leczenie uzależnienia jest dobrowolne, za wyjątkiem sytuacji sądowego zobowiązania do leczenia, które zostały określone w art. 24 ww. Ustawy.

Realizacja założonych wskaźników osiągnięcia celu w Zadaniu 1:

Lp.	Rodzaj wskaźnika	Rok 2020	Rok 2021
1.	Liczba osób objętych pomocą w postaci grupy wsparcia - po ukończonym podstawowym programie terapii uzależnień w placówkach stacjonarnych leczenia uzależnień	17	9
2.	Liczba osób, które skorzystały z pomocy streetworkera	80	70

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

W celu tworzenia i rozwijania spójnego i wielopoziomowego systemu zapobiegania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy Rada Miasta Bolesławiec uchwałą Nr XXVII/315/2021 z dnia 24 lutego 2021 r. przyjęła „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 - 2025”. Realizatorem Programu był Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu. Program zakładał podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych postaw i zachowań.

W roku 2021 prowadzono w różnych placówkach działania związane z udzielaniem pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą. W wyniku rozstrzygnięcia konkursu ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty uprawnione do prowadzenia działalności w sferze pożytku publicznego, a także podmioty, których przedmiot działalności obejmuje zadania określone w art. 2 ustawy o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1956 ze zm.) realizację zadań powierzono:

1) Zarządowi Oddziału Rejonowego Polskiego Czerwonego Krzyża w Bolesławcu na **prowadzenie Punktu Wsparcia Rodzin**. Realizacja zadania wspomagala system lokalnej koalicji w sprawie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prowadzono poradnictwo psychologiczne i prawne dla osób doznających przemocy. W roku 2021 w ramach pracy Punktu – **udzielono 105 porad prawnych** (z zakresu prawa cywilnego, prawa rodzinnego, prawa administracyjnego, pomocy społecznej, prawa pracy), **z pomocy psychologicznej skorzystało 15 osób**. Wysokość dotacji: **3.000 zł – wykorzystano w 100 %**.

2) Stowarzyszeniu **Wiara-Rodzina-Życie** z siedzibą w Bolesławcu przy ul. Bankowej 10; 59-700 Bolesławiec na realizację zadania pn. „**Udzielanie osobom uzależnionym i ich rodzinom pomocy psychologicznej i prawnej oraz ochrony przed przemocą w rodzinie**” - **Specjalistyczna Poradnia Rodzinna „Effata”**. Przyznana dotację w wysokości 10.000 zł, wykorzystano na sfinansowanie pracy psychologa w wymiarze 157 godzin. W ramach ww.

zadania realizowano wsparcie i konsultacje psychologiczne oraz motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego osób uzależnionych. Pomocą psychologiczną objęto około 80 osób.

3) Miejskiemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Bolesławcu, na realizację Programu pn. **„Miejski Ośrodek Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą, Uzależnieniem i Kryzysem”** - w ramach „Miejskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025”.

„Ośrodek” zapewniał: specjalistyczną pomoc dla ofiar przemocy w rodzinie i osób uwikłanych w przemoc, w tym także dla dzieci i młodzieży oraz sprawców przemocy; poradnictwo psychologiczne dla osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży, wsparcie psychoterapeutyczne dla całych rodzin oraz pomoc dwóch terapeutów uzależnień dla osób uzależnionych i współuzależnionych. Ponadto od 15 września 2021 r. w „Ośrodku” podjął pracę pedagog – socjoterapeuta, który prowadził: profilaktykę uzależnień oraz psychoedukację dzieci i młodzieży szkolnej, konsultacje i psychoedukację dla rodziców. Z danych uzyskanych z MOPS wynika, że w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. **z pomocy Ośrodka skorzystały ogółem 532 osoby**, w tym:

- a) 37 osób skorzystało z konsultacji pierwszego psychologa (poradnictwo psychologiczne, psychoedukacja, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych i w radzeniu sobie w sytuacjach przemocy w rodzinie);
- b) 69 osób skorzystało ze wsparcia drugiego psychologa (pomoc w rozwiązywaniu trudności związanych z funkcjonowaniem rodzin, w tym: bezradność wychowawcza, zaburzenia zachowania i emocji u dzieci i młodzieży, kryzys wieku dorastania, przemoc w rodzinie);
- c) 57 osób objętych było pomocą terapeutyczną psychoterapeuty (prowadzenie wsparcia terapeutycznego w połączeniu z profilaktyką – skierowane do ofiar jak i sprawców przemocy, psychoedukacja na temat sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych);
- d) 71 osób skorzystało ze spotkań ze specjalistą psychoterapii uzależnień, w tym 30 osób – w formie teleporady (interwencje kryzysowe, dotyczące zgłaszanego problemu uzależnienia w rodzinie, motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego oraz terapii dla współuzależnionych);
- e) 181 osobom uzależnionym i współuzależnionym - wsparcia i poradnictwa udzielił terapeuta uzależnień (podejmowane działania to: motywowanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia oraz skorzystania z grup samopomocowych, poradnictwo dla członków rodzin osób uzależnionych, prowadzenie grupy wsparcia dla osób po ukończonym podstawowym programie terapii uzależnień w placówkach stacjonarnych leczenia uzależnień, oddziaływania edukacyjne w stosunku do opiekunów dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami psychoaktywnymi);
- f) 70 osób bezdomnych, objętych było oddziaływaniem Streetworkera, w tym uzależnionych od alkoholu lub narkotyków – poprzez codzienny monitoring miejsc ich pobytu. Stałym monitoringiem objętych było 40 osób bezdomnych. W 2021 r. 20 osób bezdomnych i uzależnionych zostało przyjętych do różnych ośrodków długoterminowego leczenia uzależnień;
- g) 47 osób skorzystało z konsultacji z pedagogiem – socjoterapeutą, w tym 23 osoby to grupa warsztatowa - uczniowie jednej szkoły podstawowej w Bolesławcu (profilaktyka uzależnień wśród dzieci i młodzieży, psychoedukacja i konsultacje dla rodziców).

Planowana kwota na działalność „Ośrodka” w lokalu przy Al. Wojska Polskiego 6 w Bolesławcu: 289 130 zł. Wykorzystano **284 378 zł.**

Realizacja założonych wskaźników osiągnięcia celu w Zadaniu 2:

Lp.	Rodzaj wskaźnika	Rok 2020	Rok 2021
1.	Liczba porad i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (w ramach grup roboczych w MOPS)	90	158
2.	Liczba osób uwikłanych w przemoc uczestniczących w programach terapeutycznych Ośrodka ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy	213	532
3.	Liczba rodzin z problemem alkoholowym, w których policja wielokrotnie podejmowała interwencję w związku z przemocą domową.	50	63
4.	Liczba osób zgłaszających się do punktów informacyjno-konsultacyjnych (PCK oraz prowadzonych przez MOPS)	299	327
5.	Liczba rodzin, w których występuje problem uzależnień, objętych pomocą materialną i finansową w ramach pomocy społecznej	119 rodzin i 149 osób w rodzinach	110 rodzin i 132 osoby w rodzinach
6.	Wysokość środków finansowych wydatkowanych na pomoc społeczną rodzinom z problemami uzależnień	567 930 zł	613 069 zł

Dane z MOPS

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

W ramach trzeciego zadania realizowano następujące działania:

1) Funkcjonowanie świetlic profilaktyczno- środowiskowych przy szkołach podstawowych na terenie Miasta Bolesławiec, tj.:

a) Świetlica profilaktyczno-środowiskowa w SP nr 3;

b) Świetlica profilaktyczno-środowiskowa w SP nr 4;

Dwie szkoły podstawowe, w porównaniu do roku 2020 (SP Nr 1 oraz SP Nr 2),

nie prowadziły w roku 2021, działalności świetlicy profilaktyczno-środowiskowej ze względu na naukę zdalną uczniów klas IV-VIII - zgłoszonych do uczestnictwa w świetlicy.

W 2021 r. praca w świetlicach profilaktyczno-środowiskowych skoncentrowana była na prowadzeniu zajęć, w formie aktywności fizycznej (zajęcia sportowe, rekreacyjne, kulinarne). Współpraca z rodzicami dzieci odbywała się w ograniczonym zakresie (online w miarę możliwości) – ze względu na stan epidemii. Ponadto, dożywiano dzieci i pomagano w radzeniu sobie z problemami w nauce szkolnej.

Zajęcia w świetlicach prowadzone były przeważnie przez 3 lub 5 dni w tygodniu po 2 lub 3 godz. dziennie. Na funkcjonowanie świetlic przy szkołach w 2021 roku wydatkowano ogółem **kwotę 28.007 zł**. Środki te zostały wykorzystane na prowadzenie zajęć z dziećmi i młodzieżą (20.640 zł) na dożywianie dzieci (5.403 zł) i doposażenie bieżące świetlic (1.964 zł). Z oferty skorzystało 73 dzieci.

2) Prowadzenie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży. Założony koszt realizacji – 92.240,00 zł, wydatkowano – 77.898 zł. W codziennych zajęciach Klubu brało udział 19 osób w wieku od 3 do 18 lat.

3) Na mocy zawartych ze szkołami porozumień prowadzono **programy profilaktyczno-rozwojowe** zwiększające skuteczność działań wobec zaburzeń zachowania wynikających z eksperymentowania ze środkami zmieniającymi świadomość, dysfunkcji w rodzinie, przemocy w rodzinie, agresji rówieśniczej, w tym realizacja projektu przeciwdziałanie agresji tj. zajęcia sportowo-rekreacyjne rozładowujące napięcia. Realizacja tych programów w postaci zajęć sportowych na basenie odbywała się z klasami I, II i III szkół podstawowych na Krytej Pływalni Sportowo-Rekreacyjnej „Orka” w Bolesławcu. Ponadto realizowano programy profilaktyki uzależnień z elementami zajęć sportowych na basenie „Termy” - pływanie dzieci przedszkolnych, sześciolatków z Miejskich Przedszkoli Publicznych w Bolesławcu.

Na zajęcia sportowe realizowane w ramach powyższych programów profilaktycznych na basenie „Orka” i w „Termach” wykorzystano w 2021 roku kwotę **240 025 zł**, w tym:
– na pływanie uczniów szkół podstawowych na basenie „Orka” wydatkowano **185 753 zł**;
– na pływanie przedszkolaków w obiekcie MOSiR-u – pływalni „Termy” wydatkowano **54 272 zł** – za okres od września do grudnia 2021 r. (ze względu na pandemię COVID-19 - dzieci przedszkolne nie uczestniczyły na zajęciach w Termach w I półroczu roku 2021). Powyższymi działaniami objęto **1 145 uczestników**, w tym 889 uczniów Publicznych Szkół Podstawowych w Bolesławcu oraz 256 przedszkolaków z Miejskich Przedszkoli Publicznych w Bolesławcu.

4) W ramach organizacji działań w zakresie profilaktyki uzależnień oraz promocji zdrowia i propagowanie trzeźwych obyczajów, podjęte były następujące przedsięwzięcia:

a) zakupiono materiały do przeprowadzenia ogólnopolskiej kampanii profilaktyczno-edukacyjnej pn. „Zachowaj Trzeźwy Umysł 2021” (SP 1, SP 2, SP 3, SP 4, SP 5) - na kwotę ogółem **16.236 zł** oraz materiały profilaktyczno-edukacyjne w ramach kampanii: „Narkotyki? To mnie nie kręci!; Depresja; Smart, to znaczy mądrze; Przemoc boli” - na kwotę ogółem

16.605 zł. Materiały powyższe przekazano szkołom podstawowym z terenu miasta Bolesławiec celem realizacji szkolnych programów wychowawczo-profilaktycznych;

b) zakupiono materiały edukacyjne do przeprowadzenia w jednej szkole podstawowej, tj. SP 1 w Bolesławcu działań profilaktycznych mających na celu opóźnienie inicjacji alkoholowej wśród nastolatków, według „Programu Domowych Detektywów” przez nauczycieli przeszkolonych w ramach tego Programu; wydatkowano na ten cel **560,00 zł**;

c) Miejskiemu Ośrodkowi Sportu i Rekreacji w Bolesławcu zlecono realizację Programu „Sportowe wakacje – wakacje bez nudy”, obejmującego cykl imprez sportowo-rekreacyjnych z elementami edukacyjnymi, które są kontynuacją organizacji czasu wolnego dla dzieci i młodzieży pozostających w Bolesławcu podczas wakacji letnich – w formach alternatywnych do używania środków zmieniających świadomość oraz Internetu i gier komputerowych. Programem objęto 2 900 dzieci i młodzieży. Wydatkowano na ten cel 22.955 zł;

d) sfinansowano realizację (przez firmy zewnętrzne) następujących programów profilaktycznych dla uczniów szkół podstawowych: „Cukierki”, „Bezpieczne Smyki”, „Złość da ci w kość”, „Zaplątani w sieci”, „Stres mój sprzymierzeniec”, „Przemoc odbierze ci moc”, „Deбата”, „Program profilaktyczny pod nazwą COVID”, „Niewidzialne Rany” - na ogólną kwotę **37.240 zł**;

e) sfinansowano następujące szkolenia dla nauczycieli i rodziców dzieci szkół podstawowych: „Realizacja Procedury Niebieskiej Karty”, „Przemoc wobec dziecka w rodzinie”, „Mosty zamiast murów” - na ogólną kwotę **2.950 zł**;

f) finansowanie programu „Happy Kindergarten” w ramach realizowanego przez wszystkie Miejskie Przedszkola Publiczne w Bolesławcu programu profilaktycznego edukacji emocjonalnej pt. „Szczęśliwy i optymistyczny przedszkolak” – na kwotę **28.000 zł**;

g) finansowanie prowadzenia w Szkole Podstawowej nr 5 w Bolesławcu pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych w ramach szkolnego programu profilaktycznego pn. „Sport to zdrowie, a zdrowie to szczęście” na kwotę ogółem **31.522 zł** (prowadzenie zajęć w ramach programu na kwotę 2.850 zł, zakup materiałów do realizacji zajęć w ramach programu na kwotę 28.672 zł tj. zakup: sprzętu sportowego, sprzętu muzycznego; materiałów: papierniczych, malarskich, biurowych, piśmienniczych);

h) zakup **materiałów profilaktyczno – edukacyjnych**, celem wsparcia działalności edukacyjnej i informacyjnej Szkół, w zakresie profilaktyki używania środków psychoaktywnych, w tym: broszura pt. „Jak wspierać abstynencję dziecka” – poradnik dla rodziców; broszura pt. „Wychowanie bez przemocy”. Jak zbudować pozytywną relację z dzieckiem; - na kwotę **3.991 zł**.

i) dofinansowanie szkolenia w ramach Studium Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, na kwotę **10.500 zł**. Kwota ta obejmuje koszt dydaktyki i materiałów dla 5 osób, pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj. 3 pracowników socjalnych

MOPS (członków Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy, uczestniczących w pracach Grup Roboczych w MOPS) oraz dla 2 osób będących członkami Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działającego przy MOPS Bolesławiec;

j) dofinansowanie projektu MOPS Bolesławiec, dotyczącego nagrania wideokonferencji pt. „Wzmocnij swoją rodzinę” na ogólną kwotę **3.600 zł**.

k) zakup 135 sztuk testów narkotykowych na potrzeby realizacji przez MOPS w Bolesławcu programu pn. „Miejski Ośrodek Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą, Uzależnieniem i Kryzysem”, w tym działającego w ramach tego Programu Punktu Przeciwdziałania Narkomanii - na kwotę **12.153 zł**.

Realizacja założonych wskaźników osiągnięcia celu w Zadaniu 3:

Lp.	Rodzaj wskaźnika	Rok 2020	Rok 2021
1.	Liczba młodzieży, rodziców i nauczycieli uczestniczących w szkolnych programach profilaktycznych (realizowanych przez podmioty zewnętrzne)	0	2 472
2.	Liczba szkół i innych placówek oświatowo – wychowawczych, w których prowadzone są programy profilaktyczne	6	13
3.	Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych w związku z zabronioną sprzedażą alkoholu nieletnim	0	0
4.	Liczba przedsiębiorców biorących udział w szkoleniach dla sprzedawców napojów alkoholowych	0	0

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkotykowych.

Działania w ramach realizacji zadania 4 polegały na wspieraniu realizacji programów z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i zwalczania narkomanii, w wyniku rozstrzygnięcia konkursu ofert złożonych przez organizacje pozarządowe oraz inne podmioty uprawnione do prowadzenia działalności w sferze pożytku publicznego, w następujący sposób:

1) Prowadzenie Świetlicy profilaktyczno-środowiskowej przy Parafii p. w. Wniebowzięcia NMP i Św. Mikołaja, ul. Kościelna 3 – koszt **30.000 zł**, dotację wykorzystano nie w pełni, tj. w wysokości **28 866,03** (z powodu braku możliwości realizacji wszystkich zaplanowanych działań w związku z pandemią COVID-19). W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. w zajęciach świetlicy uczestniczyło 15 dzieci przez dwa dni w tygodniu – soboty po 5 godz., a w czwartki przez 2 godz. W świetlicy odbywały się warsztaty z robotyki i oprogramowania oraz zajęcia z wykorzystaniem gier planszowych. Wszyscy uczestnicy świetlicy objęci byli także opieką wychowawczą, otrzymywali pomoc w rozwiązywaniu

trudności życiowych i rodzinnych. Ponadto, świetlica współpracując z rodzinami jej uczestników udzielała pomocy w rozwiązywaniu istniejących problemów wychowawczych w rodzinie.

2) Dofinansowano prowadzenie przez Stowarzyszenie „Odnowa Życia” działań wspierających dla osób i rodzin wychodzących z uzależnienia lub pozostających w abstynencji. Dotację w wysokości 15.000 zł wykorzystano w 100% na: organizację czasu wolnego dla trzeźwych alkoholików i ich rodzin (zajęcia kulturalno-oświatowe, spotkania trzeźwościowe w ramach integracji rodzin, udział w wyjazdowych warsztatach mających na celu wsparcie terapeutyczne uzależnionych i współuzależnionych), zajęcia psychologiczno-edukacyjne dla grupy osób współuzależnionych. Grupa osób uzależnionych i współuzależnionych stale spotykająca się liczyła 15 - 17 osób, z różnych działań Stowarzyszenia korzystało od 20 do 50 osób.

Realizacja założonych wskaźników osiągnięcia celu w Zadaniu 4:

Lp.	Rodzaj wskaźnika	Rok 2020	Rok 2021
1.	Liczba stowarzyszeń stale współpracujących w ramach Programu	6	5
2.	Liczba programów realizowanych przez stowarzyszenia i inne organizacje lub osoby działające w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień.	3	3

5. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Zgodnie z intencją ustawodawcy w przypadku złamania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim lub nietrzeźwym oraz w przypadku złamania zakazów promocji i reklamy napojów alkoholowych gmina może podejmować interwencje oraz występować przed sądem jako oskarżyciel publiczny, czyli kierować sprawy bezpośrednio do sądu z pominięciem prokuratora. Postępowanie z tego zakresu prowadzone jest na podstawie przepisów o postępowaniu karnym. W roku 2021 Gmina Miejska Bolesławiec nie podejmowała ww. interwencji i nie występowała przed Sądem w tej sprawie.

Zadanie realizowane było również poprzez podjęcie następujących uchwał Rady Miasta Bolesławiec:

W dniu 19.09.2018r. weszła w życie Uchwała nr LII/521/2018 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 29.08.2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów

alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Bolesławiec, zmieniona uchwałą nr XIV/165/2019 Rady Miasta Bolesławiec z dn. 18 XII 2019 r. Ustalona została na terenie miasta Bolesławiec **maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ilości 400** (w tym: detal, tj. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 235, gastronomia, tj. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 165).

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2018-2021.

Rodzaj wskaźnika	Maksymalna liczba punktów, wynikająca z Uchwały Rady Miasta w Bolesławcu w roku 2018 - do 12.09.2018 r.	Liczba punktów			
		Stan na 31.12. 2018 r.	Stan na 31.12. 2019 r.	Stan na 31.12. 2020 r.	Stan na 31.12. 2021 r.
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem)	135	116	120	118	121
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal)	85	71	70	74	75
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia)	50	45	50	44	46

Liczba wydanych zezwoleń w latach 2018 – 2021

Rodzaj wskaźnika	Maksymalna liczba zezwoleń wynikająca z Uchwały RM w Bolesławcu w latach: od 13.09.2018, 2019	Liczba wydanych zezwoleń			
		Stan na 31.12.2018 r.	Stan na 31.12.2019 r.	Stan na 31.12.2020 r.	Stan na 31.12.2021 r.
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (ogółem)	355	296	303	301	315
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem	235	194	191	198	202

sprzedaży (detal)					
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia)	120	102	112	103	113

Decyzje o cofnięciu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

W roku 2020 oraz również w roku 2021 nie cofnięto żadnego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z powodu sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. Nie prowadzono żadnych postępowań w sprawie cofnięcia zezwoleń z tego powodu.

Realizacja założonych wskaźników osiągnięcia celu w Zadaniu 5:

L.p.	Rodzaj wskaźnika	Rok 2020	Rok 2021
1.	Liczba kontroli i interwencji członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zgłoszonych przypadkach sprzedaży napojów alkoholowych osobom nietrzeźwym, nieletnim oraz na kredyt lub pod zastaw	0	0
2.	Liczba opinii pozytywnych i negatywnych w postępowaniu o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych dotyczących zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Miasta Bolesławiec (limit i lokalizacja punktów)	35 Pozytywne 2 Negatywne	82 Pozytywne
3.	Liczba przeprowadzonych kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych.	0	7

III. INNE ZADANIA WYNIKAJĄCE Z MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2021

1. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 4 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, członkowie gminnej komisji mają obowiązek być przeszkoleni w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Ustawodawca nie wskazuje, jaki zakres kompetencji jest wymagany. Można jednak przyjąć, iż kwalifikacje członków

komisji są pochodną zadań wskazanych w ustawie, które są inicjowane przez komisję i realizowane w ramach gminnego programu.

W roku 2021 Komisja prowadziła działania polegające na wykonywaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego. Spośród zgłoszonych spraw przeprowadzano rozmowy, motywowano do poddania się leczeniu odwykowemu na zasadach dobrowolności, pouczano o szkodliwym wpływie alkoholu na organizm, na sytuację rodzinną, kierowano na badania do biegłych oraz składano wnioski do Sądu Rejonowego, Sądu Rodzinnego w Bolesławcu o wydanie postanowienia zobowiązującego do poddania się leczeniu odwykowemu.

Zakres działania Komisji określono w poniższej tabeli.

Lp.	Zakres	Ogółem	
		Rok 2020	Rok 2021
1.	Ilość spraw, które wpłynęły w danym roku	160	167
2.	Ilość wniosków skierowanych do Sądu Rodzinnego	24	20
3.	Inne zaburzenia stwierdzone przez biegłych	0	3
4.	Stwierdzone przez biegłych brak uzależnienia	4	6
5.	Zakończenie postępowania (brak przesłanek ustawowych)	5	10
6.	Sprawy w toku z roku poprzedniego	91	100
7.	Ilość opinii biegłych sądowych wydanych w postępowaniu orzekającym o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	29	31
8.	Liczba „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do MKRPA	40	49
9.	Liczba rodzin, których dotyczyły „NK”	28	45
10.	Liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	0	7
11.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w obszarze zgodności lokalizacji punktu z uchwałami Rady Gminy	35 Pozytywne 2 Negatywne	82 Pozytywne

(Źródło: dane MKRPA)

Ponadto w przypadkach zgłoszeń do Komisji spraw, które dotyczyły innych uzależnień niż od alkoholu - Komisja również przeprowadzała rozmowy z osobami i ich rodzinami informując o możliwościach uzyskania pomocy w zakresie zaistniałych problemów.

Koszty związane z działalnością Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w tym badania biegłych sądowych) w Bolesławcu wyniosły w 2021 r. kwotę **177 347 zł.**

Komisja pracowała w trybie posiedzeń stacjonarnych. **W 2021 r. odbyło się 159 posiedzeń Komisji.** Do Komisji wpłynęło **69** nowych spraw o zastosowanie procedury zobowiązania do leczenia odwykowego, biegli sądowi wydali **31** opinii orzekających o stopniu uzależnienia od alkoholu. Komisja wydała **82** postanowienia w sprawie zgodności usytuowania planowanego punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Miasta, w tym 82 opinie pozytywne. Działalność Komisji przebiegała zgodnie z bieżącymi potrzebami wynikającymi

ze zgłoszeń w sprawach zastosowania procedury poddania się leczeniu odwykowemu, opiniowania wniosków o zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Wykonanie w 2021 roku zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Podstawę działań związanych z zapobieganiem narkomanii stanowią: ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.) oraz Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Bolesławiec. Realizację zadań określonych w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzono zgodnie z założeniami **Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021.**

Na wykonanie działań dotyczących przeciwdziałania narkomanii zaplanowano w ww. Programie **kwotę 50.300 zł, z której wydatkowano 33.000 zł.,**

Zadania własne gminy wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii korespondują z zadaniami wynikającymi z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Ponadto, posiadają one to samo źródło finansowania, tj. dochody z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu. Dlatego też były one realizowane w ramach jednego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Zadania ukierunkowane w szczególności na przeciwdziałanie narkomanii oraz rozwiązywanie problemów narkomanii realizowane były w 2021 roku w następujących formach:

1) Wspomaganie działań instytucji i organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii, zleconych do realizacji podmiotom wyłonionym w drodze konkursu:

Plan 32.000 zł, wykorzystano 27.000 zł, w tym dofinansowano:

- Stowarzyszenie Ochotniczych Hufców Pracy Oddział Terenowy we Wrocławiu – Hufiec Pracy 1-3 w Bolesławcu na realizację programu pn. „**Wybieram życie! Nie biorę!**”. Założony koszt realizacji zadania: **7.000 zł**, dotację **wykorzystano w 100%**. W działaniach w ramach Programu wzięły udział 43 osoby – młodzież z Bolesławieckiego Hufca Pracy.

- Związek Harcerstwa Polskiego, - Chorągiew Dolnośląska, Hufiec Bolesławiec im. Szarych Szeregów, który realizował działania w obszarze profilaktyki uzależnień skierowanej do dzieci i młodzieży zajmował się w roku 2021 realizacją całorocznego Programu Profilaktycznego pn. „**Harcerze mówią NIE nikotynie, alkoholowi, narkotykom**”. Program adresowany był do dzieci i młodzieży zrzeszonej w związku oraz tych osób, które uczestniczyły sporadycznie w harcerskich przedsięwzięciach. Celem programu było poszerzenie działalności opartej na metodyce harcerskiej o treści służące przeciwdziałaniu sięganiu po środki zmieniające świadomość, wdrażanie dbałości o własne zdrowie i godne kierowanie swoim życiem. Systematycznymi (cotygodniowymi) działaniami w ramach Programu objęto ok. 180 dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych i średnich. W zadaniach doraźnych (uroczystościach) uczestniczyło do 200 osób.

Założony koszt realizacji zadania: **20.000 zł**, dotację **wykorzystano w 100%**.

Zaplanowana w budżecie na powyższe zadanie jeszcze kwota **5.000 zł** nie została przekazana Stowarzyszeniu, ze względu na brak innych ofert na realizację ww. zadania.

2) Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjno-edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, działania profilaktyczne skierowane do osób zagrożonych uzależnieniem narkotykowym, w tym do dzieci i młodzieży. Zaplanowano kwotę 18.300 zł, wydatkowano 6.000 zł., w tym dofinansowano:

- realizację przez Straż Miejską w Bolesławcu działań profilaktyczno-edukacyjnych w ramach projektu pt. „Bezpieczny Bolesławiec”. Zaplanowano kwotę 6.000 zł, wykorzystano 6.000 zł. W Projekcie wzięło udział 210 dzieci i młodzieży szkolnej ze wszystkich szkół podstawowych z terenu Miasta Bolesławiec.

IV. FINANSOWANIE REALIZACJI „MIEJSKIEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2021”

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wyznaczając konkretne zadania, wskazuje (art. 11¹ ust.1) środki na ich realizację: „w celu pozyskania dodatkowych środków na finansowanie zadań określonych w art. 4¹ ust. 1 gminy pobierają opłatę za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych”.

Na realizację zadań określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz w ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii, a także zgodnie z założeniami Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 zabezpieczono środki w kwocie **1 565 722 zł** - stanowiące wpływy z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż alkoholu, w tym:

- a) 1 100 000 zł – plan pierwotny (grudzień 2020 r.);
- b) 339 018 zł – środki niewykorzystane w roku 2020 (zwiększenie budżetu nastąpiło w marcu 2021 r.);
- c) 126 704 zł - środki pochodzące z dodatkowych opłat za sprzedaż napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml (tzw. „małpek” - art. 9² ust. 11 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi), zwiększenie budżetu z dnia 30.08. 2021 r.

Środki w wysokości **1 565 722 zł** były zaplanowane do realizacji w budżecie miasta w roku 2021 w następujący sposób:

- **1 515 422 zł na Przeciwdziałanie alkoholizmowi.**
- **50 300 zł na Zwalczanie narkomanii.**

Szczegółowa realizacja budżetu za rok 2021 przedstawia się następująco:

Wyszczególnienie	Plan na rok 2021 (po zmianach) w zł	Wykonanie za 2021 rok w zł
1	2	
DOCHODY		
Dział 756- DOCHODY OD OSÓB PRAWNYCH, OD OSÓB FIZYCZNYCH I OD INNYCH JEDNOSTEK NIEPOSIADAJĄCYCH OSOBOWOŚCI PRAWNEJ ORAZ WYDATKI ZWIĄZANE Z ICH POBOREM	1 565 722	1 083 831
z tego:		
z tytułu wydania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	1 565 722	1 083 831
WYDATKI	1 565 722	1 083 831
Dział 851-OCHRONA ZDROWIA	1 565 722	1 083 831
z tego:		
Rozdział 85153- Zwalczanie narkomanii	50 300	33 000
z tego:		
1) Wydział Społeczny	50 300	33 000
w tym:		
I. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii.	50 300	33 000
Rozdział 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1 515 422	1 050 831
z tego:		
I. Profilaktyka – prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży; propagowanie trzeźwego stylu życia, programy profilaktyczne, przeciwdziałanie przemocy	1 019 522	687 760
z tego:		
1) Wydział Społeczny , w tym: zajęcia sportowe na basenie z elementami profilaktyki uzależnień - pływanie uczniów kl. I,II, Szkół Podstawowych w Bolesławcu oraz dzieci 6 – letnich z Miejskich Publicznych Przedszkoli w Bolesławcu; rekomendowane programy profilaktyczne w Szkołach Podstawowych; zakup materiałów do prowadzenia w Szkołach przez nauczycieli - programów oraz innych działań profilaktycznych.	730 392	403 382
2) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	289 130	284 378
Miejski Ośrodek Poradnictwa dla Rodzin i Osób Dotkniętych Przemocą, Uzależnieniem i Kryzysem	289 130	284 378
II. Świetlice profilaktyczno-środowiskowe , prowadzenie zajęć opiekuńczo- wychowawczych, zajęć terapii pedagogicznej i socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym,	179 880	134 771
z tego:		

1)Wydział Społeczny , w tym: prowadzenie świetlic profilaktyczno-środowiskowych przy Szkołach Podstawowych; prowadzenie świetlic profilaktyczno-środowiskowych przez organizacje pozarządowe i Parafię Rzymskokatolicką z terenu miasta Bolesławiec.	87 640	56 873
2)Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	92 240	77 898
z tego:		
Osiedlowy Klub dla Dzieci i Młodzieży przy ul. Kościuszki	92 240	77 898
III. Wypoczynek - organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią uzależnień. Zadanie realizowane podczas ferii letnich i zimowych oraz w czasie przerw świątecznych wraz z realizacją programów profilaktycznych.	23 000	22 953
z tego:		
1)Wydział Społeczny	0	0
2)Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	23 000	22 953
IV. Prowadzenie Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, poradnictwo psychologiczne i prowadzenie zajęć terapeutycznych.	28 000	28 000
z tego:		
1)Wydział Społeczny , w tym: prowadzenie Punktów Informacyjno - Konsultacyjnych i wsparcia terapeutycznego przez organizacje pozarządowe oraz Parafię Rzymskokatolicką	28 000	28 000
V. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w tym: - wynagrodzenie dla członków Komisji, wynagrodzenie biegłych orzekających o uzależnieniu od alkoholu, prowadzenie obsługi organizacyjnej Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (w tym składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy), koszty sądowe, szkolenia.	265 020	177 347
z tego:		
1)Wydział Społeczny	265 020	177 347


 NACZELNIK WYDZIAŁU
 SPOŁECZNEGO
 Beata Sulska

Opracowała:

Danuta Marecka

Pełnomocnik Prezydenta Miasta

ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

PEŁNOMOCENIK PREZYDENTA MIASTA

ds. profilaktyki i rozwiązywania
problemów alkoholowych


 Danuta Marecka